

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 1055/23
2.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Растка Поповића председника већа, Марка Јоцића и Душанке Ђорђевић чланова већа, уз учешће вишег саветника Росанде Џевердановић Савковић, као записничара, у кривичном поступку против **окр. АА**, због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297 став 2 у вези члана 289 став 1 КЗ, одлучујући о жалбама јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду и браниоца окр. АА, адв. Ивана Фанка, изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду К.бр. 581/22 од 19.07.2023. године, у седници већа одржаној дана 02.11.2023. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ жалба браниоца окр. АА, адв. Ивана Фанка, само у погледу одлуке о кривичној санкцији и трошковима кривичног поступка, па се **ПРЕИНАЧАВА** пресуда Вишег суда у Београду К.бр. 581/22 од 19.07.2023. године, само у делу одлуке о кривичној санкцији и трошковима кривичног поступка, тако што Апелациони суд у Београду окр. АА, због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297 став 2 у вези члана 289 став 1 КЗ, применом наведених законских прописа и одредби чланова 4, 42, 45 и 54 КЗ, осуђује на казну затвора у трајању од 2 (две) године, те га, на основу одредбе члана 264 став 4 ЗКП, ослобађа од дужности да накнади трошкове кривичног поступка, који падају на терет буџетских средстава суда, док се жалба браниоца окр. АА, адв. Ивана Фанка, у преосталом делу, као и жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, **ОДБИЈАЈУ** као неосноване, а првостепена пресуда, у непреиначеном делу, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К.бр. 581/22 од 19.07.2023. године, окр. АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297 став 2 у вези члана 289 став 1 КЗ, па је, применом наведених законских прописа и одредби чланова 1, 4, 42, 43, 45 и 54 КЗ, као и члана

424 ЗКП, осуђен на казну затвора у трајању од 2 (две) године и 6 (шест) месеци. На основу одредбе члана 297 став 5 КЗ у вези члана 86 КЗ, окривљеном је изречена мера безбедности забрана управљања моторним возилом “Б” категорије, у трајању од 2 (две) године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере. На основу одредбе члана 258 став 4 ЗКП, оштећени ББ упућен је на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева, док је, на основу одредбе члана 264 став 1 у вези члана 261 став 2 ЗКП, обавезан окр. АА да на име судског паушала плати суду износ од 20.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, као и да плати трошкове кривичног поступка, о чијој ће висини бити одлучено накнадно посебним решењем.

Против напред наведене пресуде, благовремено су жалбе изјавили:

-јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Београду, због одлуке о кривичног санкцији, са предлогом да Апелациони суд у Београду, на основу члана 455 став 2 ЗКП, преиначи пресуду Вишег суда у Београду К.бр. 581/22 од 19.07.2023. године, тако што ће окривљеног АА осудити на казну затвора у дужем трајању;

-бранилац окр. АА, адв. Иван Фанка, из свих законских разлога, са предлогом да Апелациони суд у Београду, као другостепени суд, након одржаног претреса, побијану пресуду преиначи и окр. АА ослободи од оптужбе да је извршио кривичног дело које му је оптужним актом стављено на терет, или одржи јавну седницу и побијану пресуду преиначи и окр. АА ослободи од оптужбе да је извршио кривично дело које му је стављено на терет, или му изрекне блажу кривичну санкцију, уз захтев да заједно са окривљеним буде обавешен о седници другостепеног суда.

Јавни тужилац Апелационог јавног тужилаштва у Београду, у поднеску Ктж.бр. 1133/23 од 21.09.2023. године, предложио је да Апелациони суд у Београду усвоји жалбу јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду Ктж.бр. 126/19 од 16.08.2023. године и преиначи пресуду Вишег суда у Београду К.бр. 581/22 од 19.07.2023. године, тако што ће окривљеног АА осудити на казну затвора у дужем трајању, а жалбу браниоца окривљеног, адв. Ивана Фанка, одбије као неосновану.

Апелациони суд у Београду је одржао седницу већа, у складу са одредбом члана 447 ЗКП, у одсуству уредно обавештеног јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду, а у присуству окр. АА и њеног браниоца адв. Ивана Фанка, на којој је размотрио списе предмета, па је, након разматрања навода и предлога из жалби, као и предлога јавног тужиоца Апелационог јавног тужилаштва у Београду, те након што је првостепену пресуду испитао у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалбама, сходно одредби члана 451 став 1 ЗКП, донео одлуку као у изреци пресуде.

Жалбом браниоца окр. АА, побија се првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 1 тачка 9 ЗКП, тако што се истиче да је суд прекорачио оптужбу мењајући у битном чињенични опис радње извршења

кривичног дела, притом наводећи да је окривљени повредио сасвим другу материјалну одредбу ЗОБС, од материјалне одредбе наведене у оптужници, чиме је окривљени оглашен кривим за сасвим другу активност, односно понашање које је предузео критичном приликом.

Међутим, Апелациони суд у Београду налази да првостепени суд није прекорачио оптужбу тиме што је уместо повреде из члана 42 став 1 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, утврдио да је окривљени повредио одредбу члана 35 став 1 Закона о безбедности саобраћаја на путевима, поред одредбе члана 187 став 2 у вези става 1 истог закона, правилно налазећи да, у конкретној саобраћајној ситуацији, узрок незгоде није неприлагођена брзина, будући да на путу, који је био раван и без оштећења, није било препрека, које је возач могао да види или имао разлога да предвиди, услед чега би окривљени, прилагођавајући брзину кретања, могао возило благовремено да заустави, већ је незгода наступила због дејства алкохола на возача, услед којег није био способан за безбедну вожњу, и није се кретао десном страном коловоза у смеру кретања, већ је за кретање користио земљану банку која се налази поред коловоза. Осим тога, суд је изменио диспозитив оптужног акта ВЈТ у Београду, тако што је уместо имена улице ... правилно означио као ..., будући да је током поступка утврђено да се ради и ... улице, како то произилази из свих писаних доказа изведених на главног претресу, чиме није прекорачио идентитет оптужбе на штету окривљеног.

Наиме, с обзиром да се окривљеном у овом кривичном поступку ставља на терет кривично дело тешко дело против безбедности јавног саобраћаја, које се сврстава у бланкетна кривична дела, тако да се садржина радњи извршења мора утврђивати с обзиром на одговарајуће прописе, у конкретном случају на Закон о безбедности саобраћаја на путевима, што значи да је суд овлашћен да изврши измену бланкетне норме у чињеничном опису кривичног дела, па у том смислу првостепени суд може, на основу утврђеног чињеничног стања, изменити наводе оптужног акта, уколико та измена правни положај окривљеног и његово право на одбрану не чини тежим у односу на оптужење, са чим у вези је, према налажењу Апелационог суда у Београду, првостепени суд изнео разлоге.

Потом, у жалби браниоца окривљеног се истиче да је потпуно нејасно и контрадикторно образложење суда у делу где наводи да је незгода наступила због дејства алкохола на возача, услед којег није био способан за безбедну вожњу, доводећи овакво поступање у везу са повредом одредбе члана 35 став 1 ЗОБС. Наиме, суд у изреци пресуде наводи да окривљени није био способан за безбедну вожњу, а из налаза вештака неуропсихијатра др Драгане Ђорђевић, који суд у целости прихвата, проистиче да возач није способан за безбедну вожњу, односно способност за вожњу је смањена (дакле не и искључена), што вештак наводи на претресу одржаном дана 25.10.2021. године.

Међутим, на главном претресу одржаном дана 19.07.2023. године, судски вештак др Драгана Ђорђевић објаснила је да је на претходном главном претресу навела да окривљени са утврђеном алкохемијом није био способан за безбедну вожњу, односно да му је способност за вожњу била смањена, што значи да свака особа која има од 1

промил алкохола у крви апсолутно више није способна за безбедну вожњу, а како је, у конкретној ситуацији, код окривљеног утврђена алкохемија од 0,90 промила, односно нешто мање од 1, то значи да ни окривљени није био способен за безбедну вожњу, с тим што је сада граница у закону 0,30 промила, што значи да свако лице које има алкохемију преко 0,3 није способно за безбедну вожњу, те је појаснила да суштински нема разлике између термина смањена способност за вожњу и није био способен за безбедну вожњу.

Даље, у жалби браниоца окривљеног се истиче да из списка предмета произилази да нема ниједног материјалног доказа када је, односно на ком месту је окривљени сишао на земљану површину где је наставио кретање, а вештак Раде Пецикоза се на претресу од 25.10.2021. године, изјаснио да таквих трагова нема и да не може да се утврди колики пут је возило прешло по земљаној површини. Такође, према ставу браниоца, не стоје ни наводи из изреке пресуде да је предњом левом бочном страном возила окривљени ударио у заштитну металну ограду, од ког удара се његово возило преврнуло на кров и пало на коловоз улице ..., јер из налаза и мишљења вештака Пецикозе, проистиче да је возило прво ударило десном страном, а да се затим заротирало, па тек онда ударило левом страном, те такође из вештачења проистиче да след догађаја није био такав да се возило прво преврнуло на кров, па да је онда пало на коловоз улице ..., како то наводи суд, већ да је након удара леве стране возила у металну заштитну ограду, возило прво пало на коловоз улице ... па да се тек онда преврнуло на кров. Бранилац указује и да су писани налази и мишљења вештака саобраћајне струке Александра Милијановића и Радета Пецикозе, апсолутно контрадикторни, као што је контрадикторан усмени исказ вештака Милијановића, дат на претресу дана 05.10.2020. године, са његовим касније датим усменим исказом на претресу дана 25.10.2021. године, али и његовим исказом на претресу дана 29.03.2023. године.

Међутим, из налаза и мишљења судских вештака Александра Милијановића и Радета Пецикозе, усаглашених на главном претресу одржаном дана 29.03.2023. године, утврђено је да се окривљени критичном приликом, непосредно пре незгоде, кретао брзином од око 80 км/х, да се пре удара у металну заштитну ограду кретао земљано-травнатом банкином са десне стране, што је за последицу имало удар десног дела предње чеоне стране путничког возила марке Нисан у металну заштитну ограду на бетонском тротоару надвожњака на Ибарској магистрали, ротацију путничког возила у смеру кретања казальке на сату, удар леве бочне стране путничког возила у метални стуб заштитне ограде, пад возила са бетонског тротоара на коловоз ... улице на претњу страну и превртање возила на кров, да окривљени непосредно пре удара возила није кочио, нити је предузео радњу маневра улево, нити постоје материјални трагови да је окривљени нагло скренуо на земљану банкину, јер би у том случају, при утврђеној брзини кретања, слетео са земљане банке.

С обзиром на наведено, правилно је поступио првостепени суд када није прихватио одбрану окривљеног, налазећи да иста није у сагласности са налазима и мишљењима судских вештака саобраћајне струке, из којих је неспорно утврђено да окривљени није предузимао било какве нагле реакције на управљач возила, нити притискао кочницу, што би се очекивало од савесног возача у ситуацији да на блиском

растојању угледа возило из супротног смера, које се налази на његовој половини коловоза, па је тиме искључена његова одбрана да му је у сусрет долазио камион, а иза камиона и возило које је покушало претицање камиона прешавши на страну коловоза којим се кретао окривљени.

Имајући у виду количину алкохола у крви од 0,90 промила код окривљеног, дејство алкохола на способност за безбедну вожњу, које према изјашњењу вештака неуропсихијатра доводи до смањене пажње, прецењивања возачких способности и возач није способан да безбедно управља возилом, те чињеницу да је у путањи кретања возила окривљеног, после надвожњака била нагла кривина улево, правилан је закључак првостепеног суда да је управо алкохемија код окривљеног довела до тога да у вожњи возилом сиђе са коловоза, затим вози по земљано-травнатој површини, те је услед наставка кретања возила дошло до удара возила у металну заштитну ограду и коначно пада на коловоз улице ... и превртања на кров, услед чега је оштећени ВВ, сувозач у возилу окривљеног, задобио тешке телесне повреде од којих је и преминуо.

С обзиром на све изнето, као неосновани су оцењени жалбени наводи браниоца окр. АА, да суд није прихватио одбрану окривљеног који се јасно, децидно и недвосмислено изјаснио о свим околностима под којима се одиграо критични догађај, иако његова одбрана, према ставу браниоца, није доведена у питање ниједним изведеним доказом током овог кривичног поступка.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио кривични закон када је нашао да се у кривично правним радњама окр. АА стичу сва субјективна и објективна обележја кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297 став 2 у вези члана 289 став 1 КЗ, с обзиром да се окривљени, у време и на месту описаном у изреци пресуде, као учесник у саобраћају на путевима, возећи под дејством алкохола, што га је чинило неспособним за безбедну вожњу, није придржавао саобраћајних прописа и поступио је супротно одредбама члана 187 став 2 и члана 35 став 1 Закона о безбедности саобраћаја на путевима и тиме тако угрозио јавни саобраћај и довео у опасност живот и тело људи, при чему је био способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, а био је свестан да може учинити дело па је на то пристао, док је код оштећеног ВВ дошло до тешког повређивања услед ког је наступила смрт, у односу на коју последицу је окривљени био свестан да својом радњом може наступити, али је олако држао да до тога неће доћи или да ће то моћи спречити. С тим у вези, неосновани су жалбени наводи браниоца окривљеног да је првостепени суд прекорачио оптужбу тиме што је у изреци пресуде додао речи “или да ће то моћи спречити”, док је у оптужном акту наведено да је “окривљени на чињеницу наступања смрти покојног ВВ, поступао нехатно, односно био свестан да својом радњом може учинити дело, али је олако држао да до тога неће доћи”, а ово из разлога што наведено не представља прекорачење оптужбе, већ законску дефиницију свесног нехата који се окривљеном оптужним актом и ставља на терет.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о кривичној санкцији, а по жалбама јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду и браниоца окр. АА,

Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба браниоца окривљеног у овом делу основана.

Наиме, према оцени Апелационог суда у Београду, првостепени суд је правилно утврдио све околности из члана 54 КЗ, које су од утицаја на одлуку о кривичној санкцији, тако што је од олакшавајућих околности на страни окр. АА нашао да је исти ожењен и отац двоје малолетне деце, те да је критичном приликом и сам задобио бројне и озбиљне повреде које су на њега оставиле последице, односно да му је покретљивост леве руке ограничена, да му је урађена ампутација натколено десне ноге, да се креће уз помоћ инвалидских колица и зависи од туђе неге и помоћи у активностима свакодневног живота, док је као отежавајућу околност утврдио ранију осуђиваност окривљеног, мада не за истоврсно кривично дело. Међутим, према налажењу Апелационог суда у Београду, првостепени суд олакшавајуће околности на страни окр. АА, није у довољној мери ценио, у односу на отежавајућу околност у виду његове раније осуђиваности и то 2009. године, за неистоврсно кривично дело, па је с тога овај суд окр. АА осудио на казну затвора у трајању од 2 (две) године, налазећи да је овако изречена кривична санкција сразмерна тежини извршеног кривичног дела и степену кривице окривљеног, те је иста довољна за постизање сврхе изрицања кривичних санкција и сврхе кажњавања, прописане одредбом члана 4 и 42 КЗ. С тим у вези, као неосновани су оцењени жалбени наводи јавног тужиоца да је дат превелики значај олакшавајућим околностима на страни окривљеног, док није у довољној мери цењен степен кривице окривљеног, нити друштвена опасност од кривичног дела за које је исти оглашен кривим.

Такође, према оцени Апелационог суда у Београду, основани су жалбени наводи браниоца окривљеног, којима се оспорава одлука првостепеног суда да окр. АА обавезе да накнади трошкове кривичног поступка, будући да је окривљени незапослен, неспособан за рад због тешког инвалидитета услед ампутације ноге и атрофије руке, те да му у свакодневним животним активностима помажу чланови породице, при чему је и отац двоје малолетне деце, услед чега би плаћањем трошкова кривичног поступка окривљени и његова породица били доведени у стање егзистенцијалне угрожености. Из наведених разлога, овај суд је окр. АА, на основу одредбе члана 264 став 4 ЗКП, ослободио од дужности да накнади трошкове кривичног поступка, који падају на терет буџетских средстава суда.

С обзиром на све изнето, усвајањем жалбе браниоца окр. АА, првостепена пресуда је преиначена само у делу одлуке о кривичној санкцији и трошковима кривичног поступка, док су жалба браниоца, у преосталом делу, и жалба јавног тужиоца Вишег јавног тужилаштва у Београду, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда, у непреиначеном делу, потврђена.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 459 став 1 и члана 457 ЗКП, Апелациони суд у Београду је донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник

Председник већа-судија

Росанда Цевердановић Савковић, с.р.

Растко Поповић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић